

BONUSSTRAFF Skandias före vd Lars-Eric Petersson döms i tingsrätten till fängelse. Domen kommer att överklagas och det är en lång resa kvar innan processerna mot de forna direktörerna i försäkringsjätten når sitt slut.

Fängelse för Skandiachefen

Lars-Eric Petersson döms för trolöshet mot huvudman

Lars-Eric Petersson skadade Skandia när han gick bakom ryggen på styrelsen och lyfte taket för ledningens bonusar.

Straffet: två års fängelse. - Det är första gången som en svensk domstol anser att utbetalningar av bonusar är trolöshet mot huvudman, säger professorn Madeleine Leijonhufvud.

Christer van der Kwast

Madeleine Leijonhufvud

Leif Silbersky

Bonusprogrammet Wealthbuilder. Det laddade namnet har upprepat om och om igen under de senaste två åren och blev till slut vad som fick den förre Skandia-direktören Lars-Eric Petersson på fall. I onsdags kom början på slutet på Skandiahärvan, när överåklagare Christer van der Kwast nästan två år långa brottsutredning slutade i en fällande dom: två års fängelse för grov trolöshet mot huvudman.

I domen konstaterar Stockholms tingsrätt att Lars-Eric Petersson gått bakom ryggen på styrelsen när han lyfte taket på bonusersättningarna till ledningen.

Men bara timmar efter domen hade Lars-Eric Peterssons advokat överklagat till hovrätten.

- Vi är förvånade över domen och tycker att den är fel, säger advokat Torgny Wetterberg från Södermarks advokatbyrå.

Lars-Eric Petersson själv befinner sig i England och vill inte prata med pressen. Enligt hans advokat är han "naturligtvis besviken", men beredd att kämpa vidare.

Enligt Torgny Wetterberg borde styrelsen prövat vilket innehåll styrelsens beslut verkligen hade i januari 2000, en prövning som skulle friat Petersson menar han. En annan fråga är uppsätsfrågan.

- Här har vi en person som utan egen vinning ska ha ändrat i styrelsens beslut, trots att han visste han att han skulle bli påkommen en månad senare av revisionskommittén. Det är inte något normalt mänskligt beteende, säger Torgny Wetterberg.

Överåklagaren själv vill inte kommentera domen, men hälsar i ett pressmeddelande att han är nöjd med att bevisningen varit tillräcklig i just frågan om taket för bonusprogrammet Wealthbuilder.

Men åsikterna om domen var riktig eller inte går isär.

Domen mot Lars-Eric Petersson är unik, anser straffrättsprofessorn Madeleine Leijonhufvud. Det är enligt henne första gången som en svensk domstol anser att utbetalningar av bonusar är till skada för företaget.

- Det som jag tycker är väldigt intressant med domen är att man faktiskt anser att de olika kraven för det här brottet, trolöshet mot huvudman, är uppfyllda nu när man kan se att han har gått bakom ryggen på styrelsen. Det krävs nämligen inte bara att man har missbrukat sin ställning, men också att man rent objektivt har skadat bolaget, säger hon.

Han kunde inte ha dömts för trolöshet mot huvudman om han inte skadat bolaget?

- Nej, det är en grundförutsättning.

Hon pekar även på det förslag till ny lag som riksdagen ska besluta om kring kommande månadsskifte. Den innebär att bolagsstämmorna ska ta de övergripande besluten om ersättningsar till ledningarna.

- Det jag kan konstatera som är lite lustigt är att om styrelsen eller vdn fattar beslut som ska-

dar bolaget så är det definitivt trolöshet mot huvudman. Frågan är då om en bolagsstämma kan begå trolöshet mot huvudman om den fattar sådana beslut, resonerar Madeleine Leijonhufvud.

- Effekten av lagen kan bli att beslut om orimligt höga belopp, fattade av bolagsstämman, kanske blir avkriminaliserade.

Advokat Leif Silbersky menar att Lars-Eric Petersson borde ha frikänts helt, och att han därmed har goda chanser att frias i hovrätten.

- Åklagaren har inte visat att det inte är så som Petersson säger. Då ska man hellre fria än fälla, säger Leif Silbersky.

Han drar en parallel till Trustor-målet, där han själv var försvarare. Tingsrätten dömde då till tre respektive fem års fängelse - hovrätten frikände helt.

Två års fängelse är ett alldeles för hårt straff, menar Silbersky. Både därför att tingsrätten inte tyckte att Petersson berikat sig själv och med tanke på det straff som han redan fått: att hängas ut i massmedierna.

Professorn i processrätt Christian Diesen tycker däremot att domen var väntad.

- Det är väldigt viktigt att ha en nyckelperson, en spindel i nätet, som man kan haka upp det på. Det hade man i när det gäller Fermenta, då var det Refaat El-Sayed. I Trustor var det Joachim Posener, men han var inte där. Därför blev det friande dom mot de andra. Hade Posener varit där så hade han blivit fälld, säger Christian Diesen.

ERIK BERGIN

08-1355 29, erik.bergin@svd.se

MARIA SUNDÉN

08-135006, maria.sunden@svd.se

Bonusprogrammet

Bonusprogrammen till ledande befattningshavare i Skandia-koncernen omfattade totalt 4 miljarder kronor. Wealthbuilder och Sharetracker kostade 2,5 miljarder kronor och 1 miljard kronor har betalats ut till chefer i det brittiska dotterbolaget.

Före koncernchefen Lars-Eric Petersson fick bonusar på sammanlagt 185 miljoner kronor och före finanschefen Ulf Spång 115 miljoner kronor. Spång har betalats tillbaka 45 miljoner kronor.

TT

N24.se

Rättegången mot Skandia-direktören Lars-Eric Petersson har varit hårt bevakad. Läs tidigare artiklar: • N24.se

van der Kwast utreder mutbrott i FN-program

Som chef för Riksenheten mot korruption, riksåklagarens speciella enhet mot mutbrott, har överåklagare Christer van der Kwast mycket annat för sig än att driva utredningar och processa i domstol. Ändå har han personligen ansvar för några större pågående utredningar.

Kring Skandia, där han väckt åtal mot

bland andra Lars-Eric Petersson, Ulf Spång, Ola Ramstedt och Håkan Lennersand. Dessutom driver han en förundersökning om mutbrott mot Svenska Spels tidigare vd Meg Tivéus.

Tillsammans med kollegan Nils-Eric Schultz arbetar van der Kwast också med den stora utredningen om mutbrott i samband med FN:s olja

mot mat-program. Tolv svenska företag ingår i den internationella brottsutredningen som inte väntas bli klar inom den närmaste tiden.

En stor framgång i arbetet mot korruption var när van der Kwast lyckades få två svenskar dömda till fängelse för sin inblandning i en muthärva inom Världsbanken. PETER CARLBERG